

P-17**KORONER ARTER BAYPAS GREFTLEME UYGULANAN OLGULARDA DIYABETES MELLITUSUN İNSIDANSI, PERIOPERATİF MORBİDİTE VE MORTALİTE ÜZERİNE ETKİLERİ**ÇINARLI E, KOCABAŞ S, KARACA N,
ŞAHUTOĞLU C, AŞKAR F.Z*EGE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ*

Diyabetes Mellitus, açık kalp cerrahisi geçiren hastalarda perioperatif morbidite açısından iyi bilinen bir risk faktörüdür. Çalışmamızda, koroner arter baypas greftleme uygulanan olgularda diyabetes mellitusun insidansının, perioperatif morbidite ve mortalite ile ilişkisinin araştırılması amaçlandı.

Yöntem:

Fakültemiz Kalp Damar Cerrahisi Anabilim Dalı'nda 1 Eylül 2011 – 1 Eylül 2013 arasında elektif koroner arter baypas greftleme uygulanan erişkin hastalar retrospektif olarak incelendi. Hastaların demografik verileri, anjina, geçirilmiş infarktüs, akut infarktüs, düşük ejeksiyon fraksiyonu (<%35), üç damar hastalığı, EuroSCORE sınıflandırması, yandaş hastalıkları, alışkanlıkları ve ilaç kullanımı gibi preoperatif belirleyiciler kaydedildi. Operasyon tipi, kardiyopulmoner baypas süresi (dk), aortik kros-klemp süresi (dk), greft sayısı gibi intraoperatif belirleyiciler kaydedildi. Postoperatif infarktüs, aritmi, inotropik ajan veya mekanik dolaşım desteği gereksinimi, serebrovasküler olay, renal disfonksiyon, gastrointestinal komplikasyon, sepsis, multiorgan yetmezliği, sternum enfeksiyonu ve kanama nedeni ile reoperasyon kaydedildi. Mekanik ventilasyon, yoğun bakım ve hastane yatış süreleri, hastane içi mortalite gibi postoperatif belirleyiciler kaydedildi. Hastalar diyabetik ve diyabetik olmayan olarak iki gruba ayrıldı ve diyabetin preoperatif, intraoperatif ve postoperatif belirleyiciler ile

ilişkisi araştırıldı.

Bulgular:

Elektif koroner arter baypas greftleme uygulanan erişkin 539 olgu çalışma kapsamına alındı. Bu 539 hastanın 396'sı (%74,9) erkek, 133'ü (%25,1) kadındı. 41 hastada (%7,8) geçirilmiş infarktüs, 92 hastada (%17,4) ise akut infarktüs öyküsü vardı. Hastaların 23'ünde (%4,3) düşük ejeksiyon fraksiyonu, 418'inde (%79) ise üç damar hastalığı mevcuttu. İntraoperatif belirleyiciler açısından iki hasta grubu karşılaştırıldığında, diyabetik hastalarda diğer gruba oranla greft sayısı, aortik kross klemp süresi, postoperatif inotropik ajan gereksiniminin anlamlı olarak yüksek olduğu belirlendi ($p<0.05$). Renal disfonksiyon ve sternal kemik enfeksiyonu insidansı, mekanik ventilasyon süresi, yoğun bakım süresi ve hastane yatış süresi diyabetik hastalarda diğer gruba oranla anlamlı olarak yüksek bulundu ($p<0.05$).

Sonuç:

Sonuç olarak, elektif koroner arter baypas greftleme cerrahisi uygulanan erişkin hastalarda diyabetes mellitusun perioperatif morbiditeyi arttırdığı kanısına varıldı.